

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy óra . . . . . 60 K Félévre . . . . . 340 K
 Negyedév. e. . . . . 170 K Egész évre . . . . . 600 K
EGYES PÉLDÁNY ÁRA: 3 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hetfő kivételével minden nap
 Felelős főszerkesztő: Dr Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
 DEBRECEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM.
 INTERURBAN TELEFON: 3-4s. SZÁM.

Áldozunk a hit és hazaszeretet oltárán

Az Egyesült Ker. Nemzeti Liga közgyűlése

Vasárnap délelőtt tartotta az Egyesült Ker. Nemzeti Liga debreceni osztálya ez évi rendes közgyűlést, amelyre a fővárosból lejöttek: Wolff Károly, a Liga országos elnöke, Tomcsányi Vilmos Pál, volt igazságügyminiszter, Csilléry András nemzetgyűlési képviselő, Viczián István államtitkár, Tasnadi-Sücs András, a máv. hely. elnökgazdátja, Folkushuzy Lajos bpesti alpolgármester és még számos közéleti kiválóság, valamint több fővárosi lap tudósító.

A vendégek fogadására a vasuti állomásnál megjelentek: Haendel Vilmos egyetemi tanár, a debreceni osztály elnöke, dr Dávid István, a Liga ügyvezető elnöke, dr Pórszász Károly, a Liga főtákar, dr Gádjassy János, a Liga titkára, Iványi Béla egyetemi tanár, az EME elnöke, Sági Gyula reudőrfőtanácsos, Ferenczy Tibor dr, a kerületi főkapitány helyettese, Májerszky Béla, a DHV igazgatója, Olchváry László dr ügyvéd, Siposs Zsigmond rendőrkapitány, Garda Dezső MÁV üzletvezető, Schindler Vilmos volt üzletvezető, Farkas Győző evangélikus lelkész, Félegyházy János kereskedő és még számosan.

A vendégeket dr Haendel Vilmos üdvözölte. Beszédében háláját és köszönetét tolmácsolta Wolff Károlynak és a megjelent vendégeknek azért, mert a főforrásból ahhoz a munkához, amelyet a Nemzeti Liga lobogójára tűzött, erőt hoztak Debrecenbe, ahol a társadalmi egység helyett erős ellentétek vannak és a kívánatos felekezeti béke helyett áldatlan felekezeti harcok dülnek.

Wolff Károly az üdvözlő szavakra válaszolva, a többek között azt mondta, hogy képzeletében egy lelki Szahara képe tűnik elő, ahol szenvedélyek dülnek, amelyek Debrecen-

ben szétválasztják az embereket. Örömeinek ad kifejezést, hogy Debrecenben, mint a Szahara egy oázisában, a keresztyén és nemzeti eszmének mégis vannak harcosai. Mi nem idegenbe jöttünk, — mondotta — hanem haza, a mi ligánk itteni osztálya és a központ közötti kötelékek szorosabbá fűzése céljából. Én nem kishitűséggel, de erős bizalommal köszöntöm a debreceni osztályt azzal, hogy ez a harc mindannyiunk boldogságáért, jövődjéért folyik. (Éljenzés.)

A vendégek ezután megtekintették az Appoló-mozgósínkázat, ahol részükre disz-előadást rendeztek.

Délelőtt 11 órakor kezdődött a vármegyeháza dísztermében a liga közgyűlése, mely alkalommal a termet a keresztyén társadalom színe-java töltötte meg. A közönség között feltűnően sok hölgy jelent meg.

Haendel Vilmos dr elnöki megnyitójában visszapiantást vetett a rokon lengyel nemzet történetére. Fejtegette a lengyel nemzet bukásának okait. A lengyelek bukását torzsalkodás, széthuzás, az országgyűlések meddősége, a lengyel jobbagyság elnyomott volta okozta. Lengyelország történelme és hazánk mai állapota között levő hasonlatosságokat állítja párhuzamba és összetartásra, egységre buzdít.

Az elnöki megnyitó után Nagy János helyettes titkár az elnöki jelentést, míg Dr Pórszász Károly a pénztári kimutatást olvasta fel, amit a közgyűlés tudomásul vett. A közgyűlés ezután egyhangúlag Dr Gádjassy Jánost főtákarhelyettesnek, Dr Nagy Jánost titkárnak, Dr Sebess Jenőt és Dr Bíró Barnát pedig jegyzőnek választotta meg, majd a választmányt egészítették ki több taggal. Majd Pórszász Károly tette meg jelentését.

Tudja meg Debrecen is: még vulkánon járunk

Az adminisztratív ügyek elintézése után a közönség zugó tapsa mellett

Wolff Károly dr a liga országos elnöke emelkedett szólásra, és többek között a következőket mondotta:

— Kedves keresztyén testvéreim! Én az országos politikában sem csinállok pártpolitikát, mert világnézeti harcban állva küzdök hazám jövődjéért. Annál nagyobb joggal mondhatom ebben a pillanatban, amikor szót emelek, hogy nem kívánok politikát csinálni. Csak általános nemzetvédelmi szempontból szeretnék szólni.

— A Ker. Nemzeti Liga nem politikai, hanem társadalmi szerv, mely alkalmazkodik a magyar pszichéhez, mert benne pártkülönbség nélkül mindenki megtalálhatja helyét, akinek lelkében két nagy erkölcsi igazság él. Az az erkölcsi igazság, amelynek lángját mi még minden liga osztályában emelt oltáron meggyújtottuk, a hit és hazaszeretet. Én ennek a két nagy erkölcsi értéknek perspektíváján át kívánok Önökhöz szólni.

— Lelkemben a fájdalom hangjai tolnak előtérbe. Fáj nekem tudnom azt, hogy Debrecennek népe az ország közvéleménye előtt úgy áll, mint a tagadás inkarnációja; úgy áll, mint Csonkamagyarország barátja, úgy áll, mint a feltámadás ellensége! (Ugy van, ugy van! Elég szegény!)

— Lelkünk szomorúsággal telve, mert

ugy tűnik elő, mintha ennek a városnak népe nem akarna bevonulni újra Kassára a Rákoczi-hantok mellé; mintha nem akarná újból a kolozsvári dóm mellett álló Mátyás király ércbe öntött szobrát látni; úgy tűnik elé mintha nem akarnák újból kitűzni a mi szent trikolórunkat Szabadkán. Ugy tűnik fel mintha a szülőföldjükről a megszálló ellenségek által kiűldözött bujdosó testvéreink reményt letaroló vörös rém barátai és támogatói volnának.

— A kételkedőket, a vissza visszafelé tekintetőket most hívom tetemre, Csonkamagyarország reményeinek látszólagos összeomlásánál, az ő hidegvérű hitetlenségükben nem látják-e, mennyire igazam volt, amikor ugyanezen a helyen felszólítottam Debrecen városának polgárságát: ne gondolják, hogy már tul vagyunk a veszedelmen; vulkánokon állunk. Én, aki összeköttetésben vagyok a külfölddel, állíthatom, hogy ez valóban igaz. Az emberi lelkek a világháború tragédiájából nem tudtak visszatérni az alkotás öntudatához. Még háborognak és keresik az utat. Most látjuk csak az Egyesült Ker. Nemzeti Liga hivatásának szükségességét. Az államhatalom önmagában nem elegendő, az emberi lelkek orvoslásához. Ma a templomnak feladata szociális jelentőségű államfentartóvá változott és a templomot támogatni kell a társadalomnak. (Taps.) Ma a társadalmi szervezetek harci ideje bekövetkezett és a társadalmi szervezetek kéz a kézben

a Krisztust valló templomok papjaival váljanak áttörhetetlen falansza és mint ilyen szálljanak szembe azzal a rémmel, amely újból katasztrófát készül ránk hozni.

— Ne gondolja a középosztály, a kisiparos, a gazdátársadalom, hogy vész nélkül patópáloskodhatik a jelenben. Ne gondolják az anyák, hogy az a gyermek, aki ott csüng emlőjükön, nyugodt lélekkel tekinthet a jövődjé felé. Nagy viharok küszöbén, nagy harcok közepette áll az emberi nem és jaj annak az emberi nemnek, ha nem a látó és nem az örök igazság útján fog haladni.

Katholikus és protestáns testvérek fogjanak össze a közös veszedelemmel szemben

— Én itt más szempontból is rá akarok mutatni a dologra. Mondhatom ezt, mert ebben az országban nálamnál hivebben, odaadóbban senki a közéletben nem fogja tudni szolgálni a keresztyén egység mindenekfelett álló szükségességét. (Zajos taps, éljenzés.) Én ma is mondom, hogy én a Révész Imrék lelkével testvériesülve látom a magyar nemzeti jövőt. Amikor őt hallgatom, akkor én beszélek belőle, amikor én beszélek, akkor az ő lelke szól hozzám. És így kapcsolódik a két lélek össze, aki megértéssel, egybeforrással, gondolatközösségben borul le Krisztus keresztfájának lábához. Ezért félek, hogy ezek az események magára a kálvinizmusra is rossz hatással ne legyenek. A kálvinizmus nem pusztán protestantizmus és én mint hídhú katolikus ember akarom szolgálni a lelkek ügyét és mondom azt, hogy a kálvinizmus jövődjé csak a krisztusi pozitív hittal való megtelelés munkájával fog kialakulni. (Zajos taps.)

— Ezért, kedves keresztyén testvéreim, kálvinista testvéreimnek össze kell velünk fogniok; azoknak, akik megértik ezt a veszedelmet. E helyi, muló jelenségből ne vonjanak le vádat az egész magyar kálvinizmussal szemben. Ezt én mint magyar mondom. Mert nem vagyunk abban a helyzetben, hogy erkölcsi értékeket feláldozhassunk, nem vagyunk olyan duslakodó állapotban. Ezért mondom azt, hogy a kálvinizmusnak ezen megértő gondolatát hirdető fogjanak velünk össze, nehogy a kálvinizmus negativuma legyőzze a pozitívumot, a Krisztus pozitívumának szükségességét.

— Az lehet, hogy a vörös rém osztályoz, az lehet, hogy a vörös rém látszólagosan, politikából kedvező arcot mutat a kálvinizmus felé, de a kálvinisták is, a krisztusi munkát követők ne feledjék soha el, hogy ez a vörös rém talán előbb le fogja rombolni a katolikus templomokat, de utána sorra fognak jönni a kálvinista és luteránus templomok is. (Ugy van, ugy van, taps.) És ezért nem tartom a kálvinizmus érdekében állónak sem, ha szövetkeznek, vagy támogatják a vörös rémben kicsilllogó állítólagos „liberalizmust”. (Taps.)

A szociáldemokrácia és a nemzetközi kapitalizmus

— A szociáldemokrata a dolgozók nevében azt mondja, hogy meg akarja oldani a dolgozó milliók kérdését. És nem méltóztatik-e látni, hogy a dolgozó milliókért dolgozni akaró szociáldemokrácia, amely a főke zsarnoksága ellen csoportosítja a szakszervezetek erejét, maga is itt benn a belföldön és az egész művelt Európában szoros fegyverbarátságot tart fenn

az internacionalis kapitalizmussal és ez a szociáldemokrácia akarja megoldani a munkás-kérdést? A szociáldemokrácia le akar rombolni mindent, anélkül, hogy fő-fő feladatát: a gazdasági kérdéseket is meg tudná oldani. Lerombolja az egész gazdasági rendszert, de nyomában nem kél alkotás.

— A gondolkodó fő néz Oroszországra, néz a haldokló Ausztriára, nézzen mindenki ezekre az államokra, ahol a szociáldemokrácia jövőt akar teremteni, nézzenek a vergődő Németországra, ahol lerontják a gazdasági rendet és megsemmisítik egy-ös emberi ösztönt, egy-ös emberi jogot, a magántulajdon elvét. Mindenütt az egész világon, ahol a szociáldemokrácia át akarta venni a jövő alkotását, csodát mondott munkája.

Kérdem tehát a józan észről, hol van a jogcímük, hogy ezek forduljanak az emberiség elé. Lerombolják a kultúrát s emellett új erkölcsöket hirdetnek. Mindenkinek, aki gondolkodik, látnia kell, hogy a szociáldemokraták deklarációja teljesen mondva csinált és én százszor is azt mondom, hogy annak az amsterdami zsidó ügyvédnek teóriájáért feláldozni az igazi, mindent betöltő krisztusi demokráciát nem szabad. (Éljenés és taps.) Én magam is hirdetem, hogy át kell alakítani a gazdasági rendet. Mi okozza a mai gazdasági rendnek lehetetlen helyzetét? A telhetetlen, önző, hatalomra törő irányzat.

Epen ez az önzés az, ami lehetetlenné teszi a békés kialakulást. Nem lehet, hogy egy társadalmat, egy világot kizárólag a bestiális önzés vezessen. Csak kétféle irányzat lesz itten jogosultsága, az egyik helyen állanak azok, akik a Krisztus-ért akarnak harcolni, a másik csoportban azok, akik az antikrisztus luciferizmusának adták oda lelküket. (Zajos taps és éljenés.)

Meg vagyok győződve a krisztusi munka egyedüli jogosultságáról. Nem vezethetik újból az emberi nemet a kísérletezések felé. Annak a 25 piros székfűnek és köztük Debrecen város három piros székfűjének (Le velük) feltűnése csak kísérletezés az emberi nem terhére és rovására. (Ugy van, taps.)

Faji öntudat nélkül elvész a nemzet

Voltak sokan, akik a keresztyén világnézet alkunélküli érvényesítését és a faji politikát gyűlölködésnek nevezték. Akik azt mondták, hogy szeretettel kell minden téren megoldani a kérdést, azoknak azt mondom, nézzenek a választások eredményére, vajjon nem csoportosultak-e mindazok egy táborba, akik a nem Krisztust vallják a világ megmentőjének? (Ugy van.)

— A külpolitika is ezt a korszellemet mutatja, amit én hirdetek. Nézzenek Irországra, nézzenek Németországra, ahol a nacionalista gondolatot elfojtó vörös rém ellen harcot Oroszországban, ahol 1800 ifju lélek a faszta táboraiban már eddig jajszó nélkül áldozta fel magát, a nacionalista gondolat megmentéséért. Nézzenek Oroszországra, ahol a nép a templom kirablását nem tűri és a háborúra viharként készülődnek az események. Amerikában a hooveri egyetem a fajvédelem érdekében szintén behozta a numerus clausust. (Éljenés, zajos taps.)

Amerika egyik államában két cionista képviselőt megfosztottak mandátumától azért, mert a haza ellenségének bizonyultak. (Éljenés) De ennél többet is tettek. Megfosztották a két kerület választóközösségét hosszú időre a szavazati jogától (Éljenés) azzal az indoklással, hogy az a választóközösség, amely hazárukat küld a parlamentbe, nem bír jogosultsággal a képviselőválasztásra. (Ugy van.)

Ebből csak újból azt vonom le, hogy a fajok harcának idejét éljük, minden faj el fog pusztulni, ha nincsen benne a létfentartásnak annyi ereje, hogy saját évezredek hagyományait, szokásait, gazdasági érdekeit érvényesi-

teni tudja. Nincs joga annak a fajnak a természettudomány szabályai szerint is, amely más fajok uralma alá veti önmagát, degenerálódik és nem tud a létért való küzdelemben megfelelő helyet önmagának biztosítani. **Mi ha élni akarunk, a saját faji érdekeinket, saját évezredek hagyományainkat, saját gazdasági érdekeinket és kulturális szükségleteinket nem engedhetjük át semmiféle más faj uralmának.** Ez nem a gyűlölet politikája, ez az észszerű létfentartás és a természetes logika politikája és jaj ennek a szegény nemzetnek, ha majd a természetes logikát is a népgyűléseken kell hirdetni, ahelyett, hogy annak a fajnak a szívébe lenne bevésve. **Minden magyar ember szívébe kellene vésve lenni a faji öntudatnak és faji önértetnek.** (Éljenés és taps.)

A keresztyén nemzeti gondolat bukása a nemzet halálát jelentené

— Benes mondta, nem én, ha biztosítani akarja a kisantant az ő munkája gyümölcsét, akkor meg kell dönteni Magyarországon a keresztyén nemzeti irányzat uralmát és biztosítani kell a nyugati demokrácia érvényesülését. (Ugy van.) Ez a piros székfű azt mondja, hogy Benes ur felhívásának nagy talaja van. **Mindazok, akik a piros székfűvel gomblyukukban hadat üzennek a nacionalista gondolkodásnak és az internacionalizmus jegyében haladnak előre, azok Benes ur szekerét tolják.** Ha azt akarjuk, hogy feltámadjunk, ha azt akarjuk, hogy visszacserezzük azt, amink volt, a nemzeti gondolat és a nemzeti öntudat fanatizmusát az égig kell fokozni.

— Szeretném minden egyes debreceni polgár kezét megragadni és azt kérdezni: Te is meg akarod élni a magyar jövődet? Te is a vörös székfű után akarsz indulni?

— Nem érzed, hogy a világot nem változtatja meg más csak a Krisztus? És Magyarországot nem teheti más nagygyá, mint a nemzeti gondolat izzó ápolása? (Zajos taps.)

— Most fog eldőlni, megállunk-e, vagy elbukunk. Feldarabolódik és megsemmisül-e ez az ország, vagy feltámad és jövődjé lesz. Hat azt mondom itt is Debrecenben, a három piros székfűt választók városában: a polgárság pipogya, szervezetlen és talán az ő pipogya szervezetlenségében pillanatnyi győzelmet lehet is fölöttük aratni. De vannak még emberek, vannak még erők, akik el vannak határozva, akiknek van akarata és erejük is, hogy odavessék magukat, ha kell, a vörös rém elé. Zuzzanak bár össze, akasszanak bár fel, de meg fogjuk akadályozni a vörös rém ujlagos diadalmaskodását. (Hosszantartó viharos taps.)

— Az erkölcselenség sohasem győzött az erkölcs felett, az igazságtalanság nem biztosított még maradandó uralmat az igazság felett. Minden nagy igazság járja a maga Golgotháját és az nem is igazság, amelynek nincs meg a maga Golgothája. Lehet, hogy még lesznek véres megpróbáltatások, de végül mégis győzni fog az örök erkölcs, a Krisztus és Önökön mulik, hogy válasszanak az örökön-örökké diadalmaskodó Krisztus keresztyé és a vörös székfű között.

— Fel a fejfel Debrecen népe! Egyesülve a keresztyén jegyében, a testvériségben összeforrv, ne engedjétek elbukni a keresztyén nagy Magyarországot, hanem előre a mi Golgothánk, a mi nagy igazságunk örök diadalára! (Szánni nem akaró taps, éljenés. A közönség felállva tapsolt.)

A tetszésaj elültével Tomcsányi Vilmos Pal volt igazságügyi miniszter adott kifejezést annak, hogy úgy, amint ő mig hivatalában volt, addig is nyíltan kifejezésre juttatta azt, hogy a keresztyén vallás-erkölcs alapján és az intranzigens nemzeti irány szolgálataban áll s most is mint nyugdíjas tisztviselő teljes határozottsággal dolgozik azon nemes eszmék szolgálataban, amelyeket a Ker. Nemzeti Liga zászlójára írt, épenugy az összes tisztviselőknemcsak jogosítva vannak keresztyén gondol-

kozásokról és a nemzeti ideálokért való lelkesedésükről választ tenni, de erre kötelezi is őket az a tudat, hogy csak ezen a kettős fundamentumon épülhet újra a rombadőlt haza. Sajnalatos, hogy a Liga debreceni osztályának mindössze 700 tagja van, holott minden becsületos igaz magyar embernek ott van a helye. (Zajos éljenés.)

Majd Csilléry Andras mondott nagy tetszéssel találkozott néhány lelkesítő szót és végül Iványi Béla egyetemi tanár indítványozta, hogy a drágaság letérése tárgyában a kormányzóhoz, a kormányhoz és a nemzetgyűléshez intéztessék sürgős felirat.

Az elnök zárószavai után a közönség felállva énekelte el a nemzeti imádságot.

A gyűlés Wolff Károly éljenésével véget ért.

A közgyűlés után a vasuti étteremben a vendégek tisztelőre bankett volt, amelyen Handl Vilmos lelkes beszéd kíséretében Wolff Károlyra üritette poharát.

Wolff Károly az üdvözlésre válaszul a polgári társadalmi szervezkedésének szükségességét hangoztatta s kiemelte a magyar asszonyok tettejét, amit a nagy feladatok megoldásában mutatnak. A társaság lelkes éljenéssel fogadta a nagyhatású beszédet.

A vendégek a déli vonattal utaztak vissza Budapestre.

A Vörös Kereszt közgyűlése

Csütörtökön délelőtt 11 órakor a Vörös Kereszt debreceni választmánya Komlóssy Dezső elnöke alatt a városhaza nagytermében rendes közgyűlést tartott. Komlóssy Dezső bejelentette, hogy ügyvezető alelnöki állásáról lemond és előrehaladott korára való tekintettel, az egyesület vezetésében semmiféle funkció teljesítését nem vállalja többé. A közgyűlés sajnálatos tudomásul vette a bejelentést és Unlarik Béla nyug. Máv. üzletvezető éljenés-el fogadott indítványára jegyzőkönyvileg örökíti meg a lemondott ügyvezető alelnök érdemeit és méltatja odaadó működését. A titkari jelentés beszámolt az egyesület múlt évi működéséről, a különböző külföldi államokból érkezett pénz- és természetbeni adományok szétosztásáról, az egyesület jótékonyági akciójáról, az egyesület kebelében rendezett ünnepélyek és előadások sikeréről. A jelentés különösen kiemelte az Ifjúsági Vörös Kereszt egyesület megalakításának újszerű, nehéz munkáját. Eddig 8 ilyen egyesület alakult meg a középiskolákban, összesen 1800 taggal. Végül jelentést tett az egyesület tagjainak számára. Jelenleg mintegy 800 tag van s így némi apadás észlelhető. A közgyűlés a jelentést egyhangulag tudomásul vette és ifj. Rickl Antal pénztárnoknak az Ifjúsági Vörös Kereszt egyesület megalakítása körül szerzett érdemei elismerésül jegyzőkönyvi köszönetet szavazott meg.

A számvizsgáló jelentésből kitűnt, hogy az egyesület múlt évi összes bevétele 127,000 korona, összes kiadása 51,250 korona volt és jelenlegi vagyona 144,876 korona. A pénztárnoki jelentés kiemelte a svájci diákok 14,000 koronás ajándékát s bejelentette, hogy az ez évi előirányzat 135,000 korona fölösleget mutat. A számvizsgáló és pénztárnoki jelentést a közgyűlés egyhangulag tudomásul vette.

Miután a közgyűlés az egyesület vezető tagjainak a felmentést megadta, választmányi tagokul a következőket választotta meg: Weszprémy Zoltán, David István, Pappler Géza, Unlarik Béla, dr. Bruckner Ernő, Szent-Királyi Tivadár, Miskóczy Lajos, dr. Petzkó Ernő, dr. Kesseri Lajosné, Rottler Béláné, dr. Haendel Vilmosné, Sesztina Jenőné, Unlarik Béláné, Miskóczy Lajosné, dr. Szontagh Felixné; pótválasztmányi tagokul: dr. Csiky József, Csóka Sámuel, Ollinger Béláné, báró Fidh Lászlóné.

Elnök a közgyűlést 12 órakor rekesztette be.

Írógép, sokszorosító és egyéb
kellékek, írószerek leg-
olcsóbban

özv. **Árdó Miklósné** gyári raktárában ::
Simonffy-utca 2. a.
Telefon: 1353 szám.

— **A szóbeli érettségi vizsgálatok** a ref. főgimnáziumban tegnap délután fejeződtek be, miután előzőleg 8 napon keresztül folytak. Vizsgálati elnök Sz. Kun Béla egyetemi tanár volt, míg a kultuskormányt dr. **Gagyhy Dénes** képviselte. A vizsgálatra jelentkezett összesen 65 tanuló, akik közül szóbelire bocsátottak 61 tanuló, az írásbelin egy évre visszavetettek 4-et. A szóbeli vizsgálaton jelesen érett 16, jól érett 19, érett 13, 2 hó mulva javíthat 11, többé érettségi vizsgálatot nem tehet 1, egy év mulva ismétél 1. Jelesen érettek: Bakos István, Balogh Ádám, Baranyi István, Bertók Lajos, Bodnár József, Bodor György, Gargya Gyula, Grad Zoltán, Kerekes Ernő, Kiss József, Sáfány Zsigmond, Seress István, Simon Gyula, b. Tóth József, Varjas János.

— **Veronál és kötél.** A tegnapi nap folyamán két öngyilkosságot jelentettek vidékről a debreceni kir. ügyészségnek. Az egyik életunt a kötelet, a másik a veronált választotta ki eszközül életének kioltására. Berekböszörményben **Szűcs Imre** 59 éves, nőtlen gazdálkodó dobta el magát az életet. Estefelé bement az istállóba s azzal a kötéllel, amellyel a teheneket szokták volt a jászolhoz kötni, felakasztotta magát a mestergerendára. Mire szomszédai észrevették tettét, már kiszenvedett. Tettének oka szívbaja; nem bírta elviselni a betegségből eredő fájdalmakat. A másik öngyilkosság Berettyószentmártonban történt, ahol **Anbrus Lajos** földműves oltotta ki életét. Ö veronállal mérgezte meg magát. Az öngyilkosságra féltékenysége hajtotta; bántotta, hogy menyasszonya más férfival is szívesen szobalereszkedik, elmulat velük, sőt ha táncba hívják, el-eljár velük egy-két fordulót. Emiatt többször szemrehányást tett menyasszonyának, aki azonban csak nevetve válaszolt: „Még nem vagyok a maga felesége, akkor legyen majd féltékeny, ha bekötötte már a fejem”. Ambrust rendkívül elkésérítette a leány válasza, dühösen otthagya s pár óra mulva már elkövette az öngyilkosságot. Az ügyészség a temetési engedélyt mindkét esetben megadta.

— **Ch. Perczel Carola** ballet növendékei a **Csokonai-színházban.** Hónap, vasárnap, délelőtt fél 11 órakor lesz a Debrecenben oly közkedvelt balletiskola klasszikus táncelőadása. A műsor olyan elsőrangú, hogy bátran mondhatjuk, hogy világvárosi nivón áll. Gyönyörű plasztikai gyakorlatokat, szóló számokat, duetteteket és csoport balleteket táncolnak Perczel Carola legjobb növendékei. Jegyek válthatók az Apollo pénztáránál.

— **Kitűnően olcsón** étkezhet étlap szerint Albert Belvárosi Éttermében, Debrecen, Városház-utca. Köztisztviselőknek nagy árengedmény!

— **Mikor a kalap körforgást csinál . . .** Furka Elemér nyirmartoni lakos tegnap reggel Debrecenbe érkezett és az utazás faradalmait az állomás előtti népkert egyik padján pihente ki. Amíg aludt, valaki ellopta szürke kalapját, Bánatosan elindult a városba, hogy a Bádogos-utcai ócskapiácra másik kalapot vásároljon. Hosszas válogatás után megtetszett neki egy szürke kalap s mikor jobban megnézte, a saját, alig egy órával előbb ellopott kalapjára ismert rá, amit a tolvaj azonnal eladott egy ócskásnak, aki azt gyanútlanul megvette. Az ócskás, mikor meghallotta az esetet, ellenszolgáltatás nélkül kiadta a kalapot. Furka természetesen örömmel távozott s elhatározta, hogy ezentul jobban fog vigyázni a kalapjára.

— **Evangélikusok!** A június 25-iki közgyűlés határozata alapján a f. évi egyházi adó-kivetés naponta d. e. 10—11-ig, d. u. 2—3-ig a lelkesívi hivatalban (Miklós-u. 3.) közszemlére ki van téve. Esetleges felszólamlások július hó 9-ig adhatók be. — Az elnökség.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazon rokonnok, jóbarátok és ismerősök, az Ipartestület és a Szent László Dalegyet, akik boldogult férjem és apánk temetésekor mérhetetlen fájdalomukat részvételükkel igyekeztek enyhíteni, fogadják ezuton hálás köszöneteinket. A Kostya család.

— **A női felsőkereskedelmi iskolában** beiratkozni július 1—7-ig lehet. Az évi tandíj 2400 korona.

N A P I R E N D

Szombat 1922 július 1

Prot.: Tibold. Kath.: Jézus sz. vére
Közművelődési könyvtár nyitva délelőtt 8—8 óráig.

Kollégiumi könyvtár nyitva délelőtt 9—12-ig, d. u. 3—5-ig.

Csokonai-színház este nyolc órai kezdettel Diós Nusi vendégfellelptev. l. „Tatárjárás”.

Nyári színpad este 9 órakor a Magyar Házban

A katonatis. ti Lawn-tenisz Kör versenyének a második napja délután 3 órakor a nagy-erdei pályán.

Debrecen városi muzeumi és könyvtári felügyelő-bizottságának ülése délután 4 órakor a Csokonai Kör helyiségében, Hatvan-utca.

A DKASE táncmulatsága este 9 órakor a nagyerdei vendéglóban.

A DEAC szünidei bizottsága délután 5 órakor usz. szakosztályi alakuló ülését 6 órakor tartja a menekültügyi hivatal helyiségében, Simonffy-u. 1c.

Debrecen állomás Máv. műkedvelő zenekara műsoros táncestélye a pályaudvar I. és II. osztályú éttermében este 8 órakor.

— **Megbolondult gyógykezelése alatt.** Megírta a *Hajdúföld*, hogy Berettyóújfaluban **Atamek Zsigmond** géplakatos különös körülmények között öngyilkossági kísérletet követett el: borotvával elvágta a nyakát, mivel társai kommunistának csufolták. Súlyos sebével beszállították a debreceni egyetemi klinikára, ahol gondos ápolás alá vették. Tegnap aztán **Atamek Zsigmond**, aki már szépen haladt a javulás útján, hirtelen dühöngeni kezdett. Vérbe borult szemekkel reárontott az ápolónőkre, utlegelni kezdte őket, miközben folyton ezt kiáltotta: — *Ti vagytok a kommunisták, ti vagytok a kommunisták!* Nagynehezen lefogták s ártalmatlanná tették. Az orvosok megállapították, hogy **Atamek** kitért az örültség, mire elszállították a nagykálói elmeigógyintézetbe. **Atamek**et túlságos érzékenysége juttatta e szomorú helyre. Túlságosan érzékeny lelkülete nem tudta elviselni társai tréfás, nem komoly heccelődéseit s ez készítette az öngyilkosságra. A bántó gyanúsítás kórházi ágyán is folyton tovább kísérte, míg végül az örületbe kergette.

— **Napsugár vagyonmentő árverés kiállítása** megnyílt es vasárnap estig díjtalanul megtekinthető Piac utca 10—1. alatt. Őriási választék kerül árverésre butorokból, perzsaszőnyegekből, háztartási, berendezési, ruházati, fényüzési cikkekből, bútargyakból, régiségekből, festményekből, metszetekből, ékszerekből, kelegyűzők tartozó legfinomabb fehérnemű, asztalnemeuből, kézimunkákból stb. Árverés ugyanott július 3, 4. és 5-én délután 3 órakor.

— **Fényüzési adót fizetők figyelmébe!** A munkatorlódás eikerülése céljából az 1922 június hóban bezedett fényüzési adónak az állampénztárba leendő beszállítására néve a debreceni m. kir. állampénztár a következő határnapokat állapította meg. Július 8-án fényüzési vállalatoknak minősített összes kávéházak, cukrászdák, éttermek, tejszarnokok, továbbá a különleges fényüzési vállalatoknak minősített orfeumok és kabarék. 10-én A, B, C, D, E, F betűsök. 11-én G, H, I, J, K, L betűsök. 12-én M, N, O, P, R, S betűsök. 13-án T, U, V, Z betűkkel kezdődők általános fényüzési cikkekkel foglalkozók fizethetik be a fényüzési adót. Az elmaradtak szintén 13-án fizethetik, azonban a kitűzött napról való elmaradásukat igazolni tartoznak. Felhívtnak az adózók, hogy a határnapokhoz saját érdekükben szigoruan alkalmazkodjanak, mert egy rendbontó az egész sorrendet megzavarja és azon cél, hogy a hosszas várakozást meggátoljuk, lehetlenné teszi az, aki 15-ike után szállítja adóját, a törvény 154 §-a szerint még 50 százalékos adópótlékot tartozik fizetni. — M. kir. állampénztár.

— **Az Állatvédő Egyesület kiadványai.** A városi tanács tegnapi ülésén dr. **Csűrös Ferenc** kulturtanácsnok bejelentette, hogy az Állatvédő Egyesület újból megkezdte működését s az állatok, fák és növények védelme céljából oktató könyveket adott ki. Javasolta, hogy a város és művekből 10—10 példányt szerezzen be, mert a tanuló s különösen a tanonc ifjúság igen rongálja a fákat s virágokat. A könyvek a közművelődési könyvtárban helyezendők el. A tanács a javaslatához egyhangulag hozzájárult.

— **Feltámad a Nap?** Budapesti hírek szerint a nemzeti polgári párt vezeterei, **Székely Ferenc** és **Lukács László** konzorciumot hoztak össze az áprilisban megszűnt „A Nap” lapváltalat szanálására és a lapot még a nyár folyamán újra megakarják jelentetni. A konzorciumnak állítólag nagy tőke áll rendelkezésére és „A Nap”-ból nagyterjedelmű déli lapot akarnak csinálni. A lapot a szerkesztőbizottság irányítaná, melynek tagjai dr. Molnár Jenő, a lap utolsó főszerkesztője, dr. Szentpáli István volt miskolci polgármester, nemzetgyűlési képviselő és dr. Lengyel Zoltán lennének. Mivel a lap megszűnése óta már többször merültek fel hasonló hírek, a tervet fentartással kell fogadni, annyival is inkább, mert Lengyel Zoltán az egységes párt tagja és annak volt itt a III. kerületben hivatalos jelöltje.

— **A debreceni fiú felső kereskedelmi iskolában** a beírások július hó 1., 3., 4. és 5. napjain mindenkor délelőtt 10 órától kezdve eszközölhetők az igazgatói irodában. Akik tanulókat teljes ellátásra akarnak elfogadni, jelentkezzenek az igazgatóságnál.

— **Ez már igen!** Ma szombaton és vasárnap este Albert Belvárosi Éttermében és kerthelyiségében nagyszabásu fonatos és lacipecsenye-estély lesz. Kitűnő ételekről, friss csapolásu kőbányai sörökről, finom fajborokról, elsőrendű cigányzenéről gondoskodva. Előzékeny gyors kiszolgálás biztosítva. Szíves pártfogást kér a Belvárosi Étterem tulajdonosa. Egy pohár elsőrendű sör 11 kor.

SZÍNHÁZ.

HETI MŰSOR:

Szombat: Tatárjárás.

— **Helyáremelés a vendégszerepléseknél.** A városi tanács tegnapi ülésén dr. **Csűrös Ferenc** kulturtanácsnok bejelentette, hogy a Csokonai-színház igazgatója 50 és 100 százalékos helyáremelés engedélyezését kérte azokra az előadásokra, melyeken fővárosi és vidéki művészek vendégként lépnek fel. A tanács az előadó javaslatát elfogadva úgy döntött, hogy a primadonna és táncoszübrett szerepkört betöltő vendégszereplések alkalmával a helyárok emelését nem engedélyezi, de **Vendrey Ferenc** vendégfellepte alkalmából 25 százalékos helyáremelést engedélyez, úgy, amint **Bakó László** fellepte alkalmából is, miután e művészek szerepköre a Csokonai-színháznál be van töltve s így fellépésük vendégszereplésnek minősíthető.

Színház és mozgószínházak közleményei:

Dióssy Nusi a Csokonai színházban. **Dióssy Nusi** vendégszerepel 1-től 4-ig a Csokonai-színházban. A rendkívül közkedvelt primadonna ez alkalommal a **Tatárjárás** Mogyorósi önkéntesét játssza. Rajta kívül fellépnek, Unger, Szigeti, Heltay, Szigeti a darabban aktuális kuplékat énekel.

— **A Csokonai színház nyári szünete.** Tekintettel a Csokonai-színház javításával felmerülő munkálatokra a városi tanács tegnap tartott ülésén elhatározta, hogy Augusztus hónapban 30 napra a színházi előadásokat beszünteti.

Páratlan érdeklődés mellett mutatta be az **Uránia a Cabiria** c. monumentális történelmi filmet. Élénk emlékezetében van sokaknak ez a film, akik újból megnézték, nem győzték csodálni a mű szépségét, amit emel az, hogy a **film teljesen új példány.** Előadások szombaton 5, 8 órakor. Utalvány érvényes.

Futty mint autó mosólegény 2 felvonáson keresztül kacagó nevetésre kényszeríti a nézőt az **Urániában.**

Chaplin a ren d öre amerikai burleszk 2 felvonásban, a legjobb Chaplin film minden előadáson az **Apollóban.**

Sándor Mátyás Jules Verne magyar tárgyú regénye francia felvételek jövő héten az **Apollóban.**

Carneval gyermeke, farsangi történet 6 felvonásban, elsősorú párisi Gaumont film az idei Párisi szezon kimagasló attrakciója az Appollóban.

SPORT

A DEAC szűnidei bizottsága július 1-én szombaton délután 5 órakor tartja első ülését a menekültügyi hivatal helyiségében (Simonffy-u. 1. c. l. em.) Pontos megjelölést kér a Titkár.

A DEAC július 1-én délután 6 órakor alakítja meg uszó szakosztályát a menekültügyi hivatal helyiségében (Simonffy-u. 1. c. l. em.) Az e sporttal foglalkozni szándékozó tagok pontos és minél nagyobb számban való megjelenése kívánatos.

Budapest—Keletmagyarország. Vasárnap délután — amely valószínűsége van annak, hogy a kerületnek — találkozik Budapest és Keletmagyarország válogatott csapata. A tegnapi trial-mérkőzés után a következő válogatott csapatot állította össze Káldy Zsigmond szövetségi kapitány. Farkas DVSC, — Glatz DMTK, Friedl D. KASE, — Urbanovics DTE, Gerő DTE, Szolárszky DVSC, — Ókrós III. DKASE, Fábry DEAC,

Fóris DTE, Mertin DTMK, Feldmann Kisvárdai SE. Tartalékok: Ókrós Sándor DEAC, Vampetics DVSC. Szabó DTE. Budapest válogatott csapata a következő lesz: Fischer VAC — Gr sz, Kucik 33 FC, — Wilhelm FC, Kanyasir. k BTC. Schvarc BTC. — Hajdu BTC, Rázsó Ekszerész, Palack Vasas, Obitz FTC, Weisz törekvés. A mérkőzés fél 6 órakor kezdődik a nagyerdői sporttelepen. Előzőleg a Törő-szentmiklósi TE és a Nyiregyhazi Törekvés játszik döntő bajnoki mérkőzést. A válogatott mérkőzés bírja Nyul Dezső lesz. A mérkőzést nagy érdeklődés előzi meg s előreláthatólag rekordszámú közönség lesz jelen. Jegyekről ajánlatos elővetelben gondoskodni. A válogatott csapat nem a legszerencsésebben sikerült. Glatz he yett, aki néha nagyon jó, máskor kritikán aluli, biztosabb lett volna Rott DTE, Urbanovics helyett job b lett volna Ókrós DEAC, kár volt Kalmár kihagyása is, ugyszintén jó formában van Polanetzky DVSC is. Reméljük azonban, hogy a válogatott csapat ebben az összeállításban is sikerrel állja meg helyét.

Nyiregyhazi TVE—Kisvárdai SE 2 : 0. Pótlód 2 : 0. A nyiregyhaziak rendkívül értékes győzelmet arattak az újra játszott bajnoki mérkőzésen, régi riválisuk, a kisvárdaiak felett, akik tegnap meglehetősen gyenge játékot produkáltak — A DEAC a kisvárdaiak vereségével a bajnoki sorrend bizt is második helyezettje lett. Biró Szabó Kálmán volt.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Zongora bérbeadó. Jókai-u. 6. sz. alatt. E

Nagy jövedelmű ház eladó. Péczeli-u. 8. E

Vasaló lányt keresek állandó munkára Hungária kelmefestő vállalat Péterfia 4.

Használt bútorok és antik szekrény eladók. Szent Anna-utca 5. emelet.

Belyegzőgyár és vésőintézet PAULÓ I. Sathányi-utca 22. Telefon 1365.

Lakást és teljes ellátást keres magános uri ember intelligensebb gyermektelen családnál vagy özvegy urnőnél. Megkereséseket a kiadóba kérek „Csendes otthon” jelegre.

Himzés és mindennemű női fehérnemű várrás jutányosan elvállaltatik Erzsébet-utca 79. szám. Nyiriné.

Forgács István műorás Bádagos-u.

A tőzsde

Magyar korona: 51

A mai tőzsde nem mutatott egységes képet és néhány papir kivételével valamennyi nyitási nívó alatt zárt.

A valutapiacot tekintettel a pénzügyminiszternek mára várt beszédére, a hangulat ideges, izgatott volt. Az irányzat általában szilárd maradt, az összes értékek azonban jelentős ingadozásokon mentek keresztül.

Budapesti zárlat

Magyar hitel 2690, Osztrák hitel 580, Angol-Magyar 750, Leszámitoló bank 775, Magyar-Olasz 315, Jelz hitelbank 250, Hazai bank 615, Salgó 10900, Rimamurányi 8275, Közuti 1510, Déli vasút 3025, Államvasút 15900, Keresk. bank 7750, Általános takarékpénztár 1240, Pesti hazai 27500, Borsod-miskolci 4650, Concordia 2950, Budapesti gőz. 8850, Gizella 2575, Hungária 3050, Viktória 11950, Beocsini 9200, Kohó 9850, Általános községi 17600, Urikányi 10850, Adria 12350, Atlantic 2575, Levante 9500, Trust 2775, Gaus-Danubius 90.00, Ganz villamos 16400, Lipták 5.0, Magyar acél 3575, Schlick 1180, Wörner 740, Brassói 7750, Izzó 9075, Spódium 1925, Hazai faterm. 2525, Klotild 3875, Erdő 780, Nasici 15000, Neuschl. Licht. 490, Orsz. fa 1125, Telefon 6300.

Valuták

Napoleon 3880—3910, Angol font 4525 4575, Dollár 1015—1025, Francia frank 8575—8625, Márka 281—291, Lira 4650—4800, Osztrák kor. 5.35—5.55, Rubel 2950—3050, Lei 627—37, Szokol 1956 76, Svájci frank 19550—19650, Korona dinár 1265—1285, Lengyel márká 2100—2200.

Devizák

Amsterdam 393—1, Koppenhága 21200, — 21300, Krisztiania 16100—16500, London 1535—4585, Berlin 28900—29000, Milánó 4800—4850, Páris 8600—8650, Prága 1965—1985, Stockholm 26200—000, Svájc 19550—19650, Bécs 535—555, Zágráb 31500—32500, Newyork 996—1032.

Zürichi zárlat

Berlin 143,— Holland 20250, Newyork 527, London 2325, Páris 4402, Milánó 24750, Brüsszel 4230, Prága 10100, Budapest 51, Zágráb 16500, Bukarest —, Páris 1150, Bécs 275, Osztrák lebeljegzett 2 és hétényolcad.

Nemesémpénezek piaca.

Ugy a magánosok, mint a bankok vásároítottak az ezüst koronát 8150—8250-es árfolyamon. Ezüst forint 275—85, 5 koronás 415—20.

Arany pénzec piacán Napoleon 3840, 2020 koronás magyar arany 3900—30, dupla dukát 4150—200.

Terménytőzsde.

Az irányzat kenyérmagvakban lanya egyéb cikkekben tartott, főképen árpafélék iránt nyilvánult meg kereslet.

Árvasítás árak: BUZA tiszavidéki 3850—3875, fehérmegyei 3825—3840, pestmegyei 3825—3840, rozs 3050—3100, takarmány arpa 3600—3650, sörárpa 3650—800, köles 2800—2825, zab 3400—3550, tengeri 3700—3750, repec 44—46, Korpa 2150—2175.

Sertésjelentés.

Szabadvásári maradvány 612 sertés, 4 malac, érkezett 425 sertés, 30 süldő, eladott 390 sertés.

Árak: Zsirsértés fiatal nehéz 220—224, könnyű 160—90.

Zártvásári maradvány 42, érkezett 40' elapattott 11. Árak: zsirsértés fiatal nehéz 186—224, könnyű —.

Dollárt, ARANY, EZÜST pénzt, mas idegen pénzt legdrágábban vesz DEBRECZEN. Kossuth-u. 11. Simon Bankiroda Idegen kifizetések legolcsóbban. T. 903.

Aranyért, Ezüstért budapesti magas árakat fizetek Kramer Simonffy utca 17.

ÓLMOT keres megvételre lapunk kiadóhivatala Piacz-u. 59.

Eladó vendéglő Szent Anna-u. 41. Trafikba. a város legforgalmasabb részén berendezéssel és házzal együtt. Érdeklődni lehet

Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat Részv.-T. Készít minden a sokszorosító iparba tartozó munkát, ugymint könyveket folyóiratokat, rovatos íveket, falragaszokat, levélpapírokat, borítékokat, gyász lapokat, eljegyzési és esküvői értesítéseket, névjegyeket, bál meghívókat Debreczen, Piacz-u. 59. sz.

Elcserélném emeletes bérházamat olyan földszintes házzal, melyben csupán egy elfoglalható 5 szobás modern lakás van. Ez esetben öt szobás modern lakásomat azonnal átadnám. CIM A HAJDUFÖLD KIADÓHIVATALÁBAN, PIAC-UTCA 59.

Száraz tűzifa aprítva, hasábosan, ölenként és vagon-tételben Deszka és fűrészelt áruk Darabos és oltott mész fedéllemez, cserép, téglá, cement, gipsz, nád, beton, homok azonnali szállításra beszerezhető BARTHA fatelep. Ispotály-u. 3—b. Telefon 7—85.

Nehéz az élet, VÉGHEZ jó ruhába járni gondot ad, olcsón beszerezni tessék VÉGHEZ menni, hol kevésbé használt finom férfi ruhák állandóan kaphatók. Vár-utca 2. sz. (Zenedével szemben)

Vasabroncs kisebb vagy nagyobb mennyiségben kapható Piacz-u. 59.

Makulatur 5 kilogramos csomagoként kapható lapunk kiadóhivatalában. Kgr 34 K.

A Közgazdasági Bank és Váltóüzlet r.-t. igazgatósága, felügyelőbizottsága és tisztikara mély fájdalommal tudatja, hogy az intézetünk megalakulása óta köztiszteltben álló igazgatósági tagja Vecsey Zoltán ur életének 61-ik évében rövid szenvedés után elhunyt. Emlékét kegyelettel fogjuk megőrizni!

Meghívás A Hajdunánási Kölcsonös Segélyző Egylet mint Szövetkezet tagjait az 1922. évi július hó 16-án délelőtt 10 órakor az egy-let helyiségében tartandó

évi rendes közgyűlésére tisztelettel meghívom.

- Tárgysorozat: 1. Igazgatósági jelentés az 1921—22-ik üzleti évről. 2. Az 1921—22. üzleti év mérlegének és zárószámadásának elbírálása s ennek kapcsán a felügyelő-és felszámoló-bizottság jelentésének előterjesztése, valamint a felmentvény feletti határozathozatalai. 3. A XXXIII. évtársulat felszámolásához 5 felszámoló-bizottsági tag választása. 4. Négy igazgatósági rendes és öt póttag választása. 5. Határozat afelett, hogy szövetkezetünk üzletkörének kibővítésével önálló banküzletre szervezzék-e át, vagy pedig összes vagyonának végfelszámolásával beolvadjon a Hajdunánási takarékpénztárba. 6. Esetleges indítványok tárgyalása az alapszabályok értelmében. Hajdunánás, 1922 június 11.

Otrokocsi Nagy Elek kir. tanácsos, elnök-igazgató.

JEGYZET. Az évi mérleget és zárószámadásokat a közgyűlés előtt 8 nappal az egylet helyiségében minden tag átveheti.

Szirek András elnörendű uri-és egyenruha szabósága Divatos angol szöve-tek állandó raktára. Szent Anna-ut. l. Telefon 509.